

TERESA KORKOZOWICZ

* 24 I 1927, Wołożyn

† 11 XI 1990, Ostróda

Życiorys¹

Urodziłam się 24.I.1927 r.[.]² w Wołożynie woj. nowogródz.[kie] z ojca Józefa, matki Aleksandry z Rudakowskich. Do siódmego roku życia wychowywałam się przy rodzicach, następnie zaczęłam uczęszczać do szkoły powszechnej w Ługomowiczach, gdzie pracował mój ojciec. Do IV-ej i V-ej klasy szkoły powszechnej uczęszczałam w Iwieńcu. W 1939 r. wyjechałam wraz z rodziną do Nieświeża i tam uczęszczałam do VI-ej klasy szkoły rosyjskiej. W 1941 r.[.] i 1942 r.[.] uczęszczałam [do] I-ej klasy Gimnazjum Krawieckiego w Nieświeżu. Po ukończeniu I klasy naukę przerwałam[m,] gdyż Gimnazjum to zostało zamknięte przez władze niemieckie. W latach 1944–45–46 uczęszczałam do VII-ej i VIII klasy szkoły rosyjskiej. W 1946 r.[.] w czerwcu przyjechałam do Polski wraz z rodziną, zamieszkaliśmy we wsi Olszyna Lubańska.

¹ Życiorys napisany odręcznie przez Teresę Lubecką na dwóch stronach papieru podaniowego A4 czarnym atramentem po sierpniu 1952 roku. Zachowuję pisownię oryginalną. Życiorys pochodzi z archiwum prywatnego Pani Doroty Korkozowicz.

² Uzupełnienia w nawiasach kwadratowych pochodzą ode mnie.

W 1947 r[.] byłam słuchaczką kursu wstępnego Państ.[wowego] Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli. Kurs ten ukończyłam w styczniu 1948. W lutym tegoż samego roku wstąpiłam do klasy III-ej Liceum Pedagogicznego w Lubomierzu. Egzamin dojrzałości zdałam 8 czerwca 1949 r. W lipcu tegoż roku zostałam słuchaczką 6-miesięcznego Kursu Języka Rosyjskiego dla Nauczycieli we Wrocławiu. Kurs ten ukończyłam w styczniu 1950 r. Do pracy zostałam skierowana na własną prośbę do woj. olsztyńskiego. Od 1950 r[.] do 1952 r[.] pracuję jako nauczycielka języka rosyjskiego w Lic.[eum dla] Wych.[owawczyń] Przedszkoli w Szczytnie. W 1950 r. latem byłam słuchaczką Centralnego Kursu Wychowawców Burs i Internatów. W 1951/52 r[.] pełniłam funkcje kierowniczkę internatu przy Państ.[wowym] Lic.[eum dla] Wych.[owawczyń] Przedszkoli w Szczytnie. W 1952 r. w sierpniu zostałam przeniesiona na własną prośbę do Lic.[eum dla] Wych.[owawczyń] Przedszkoli w Bartoszych. Obecnie pracuję w tym liceum jako nauczycielka języka rosyjskiego.

Uzupełnienia na podstawie archiwaliów szczycieńskiego Liceum Ogólnokształcącego i źródeł własnych

Teresa Lubecka urodziła się w poniedziałek 24 stycznia 1927 roku w Wołożynie³, który w tamtym czasie znajdował się na terytorium II RP⁴. Obecnie miasto Wołożyn jest stolicą rejonu wołożyńskiego w obwodzie mińskim na Białorusi. Leży nad rzeką Wołożynką w dorzeczu Niemna na północnym skraju Puszczy Nalibockiej. Jej ojcem był funkcjonariusz Policji Państwowej Józef Lubecki (20 V 1889 – 10 IX 1972), a matką – Aleksandra Lubecka z d. Rudakowska (10 XI 1897 – 27 IV 1987)⁵.

Teresa Lubecka miała dwie młodsze siostry: Danutę (9 X 1928 – 4 VII 2017; po mężu Mickiewicz) i Janinę (17 I 1932 – 16 V 2020; po mężu Pachotę)⁶. Potrzeba dalszej edukacji córek wpłynęła na decyzję rodziców, którzy przeprowadzili się z Wołożyna do Iwieńca. Tutaj zastała ich II wojna światowa. Ojciec został internowany przez Sowieców 17 września 1939 roku i zesłany do łagru na Półwyspie Kolskim, następnie do obozu w Kazachstanie. W okresie okupacji niemieckiej i sowieckiej matka z córkami mieszkały do czerwca 1946 w Nieświeżu. W czerwcu 1946 zostały repatriowane na

³ Dziękuję bardzo Paniom Annie Wyralskiej i Agnieszce Przytomskiej, pracownicom Miejskiej Administracji Budynków Komunalnych w Ostródzie, za pomoc w ustaleniu danych o śp. Profesor Teresie Korkozowicz.

⁴ W okresie międzywojennym Wołożyn był siedzibą powiatu wołożyńskiego województwa nowogródzkiego oraz wiejskiej gminy Wołożyn. Tutaj do 17 września 1939 stacjonował pułk Korpusu Ochrony Pogranicza „Wołożyn” i garnizon macierzysty batalionu KOP „Wołożyn”.

⁵ Rodzice Teresy Lubeckiej są pochowani na cmentarzu komunalnym w Olszynie Lubańskiej na Dolnym Śląsku (kwatery VIII S, rząd 1, numer grobu 95).

⁶ Zarówno Danuta i Bolesław Mickiewiczowie, jak i Janina i Zbigniew Pachotowie są pochowani na cmentarzu komunalnym w Olszynie. Mickiewiczowie: kwatera VII, rząd 1, numer grobu 85a. Pachotowie: kwatera I, rząd 1, numer grobu 129 i 130.

Pomorze, a do połączenia z Józefem Lubeckim, który powrócił z niewoli w Kazachstanie, doszło na Dolnym Śląsku w Olszynie Lubańskiej.

Teresa Lubecka po zakończeniu edukacji otrzymała skierowanie do pracy w Szczytnie, a jej siostry – Danuta Mickiewicz i Janina Pachota – pozostały w Olszynie Lubańskiej. Danuta uczyła tutaj w szkole podstawowej języka rosyjskiego, a Janina – matematyki. Tutaj też mieszkały z rodzinami.

O Teresie Lubeckiej jako nauczycielce geografii i języka rosyjskiego, zatrudnionej w szczyńskim Państwowym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (Pracujących)⁷, wiadomo niewiele. W archiwum Szkoły nie zachowały się żadne dokumenty potwierdzające jej dane kadrowe czy ścieżkę pedagogiczną, ale są dwie umowy o pracę. Z pierwszej, zawartej 17 lutego 1950 roku przez ówczesnego dyrektora tej placówki oświatowej, Jerzego Józefa Korkozowicza (1919–2003), wynika, że w okresie od 1 lutego 1950 do 31 lipca 1950 Teresa Lubecka uczyła geografii, a z drugiej, z 31 sierpnia 1950, że powierzono jej prowadzenie lekcji języka rosyjskiego w roku szkolnym 1950/1951: od 1 września 1950 do 31 sierpnia 1951. I tylko dzięki tym dwóm ocalałym w archiwum Szkoły dokumentom można przywrócić pamięć o Profesor Teresie Lubeckiej jako pedagogu tutejszego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych (Pracujących).

Teresa Lubecka wyjechała ze Szczytna i podjęła od 1 września 1950 roku pracę w Państwowym Liceum dla Wychowawczyń Przedszkoli w Bartoszycach. W roku szkolnym 1955/1956 jest utrwalona na zdjęciach z zabawy choinkowej. W późniejszym okresie wyszła za mąż za Jerzego Korkozowicza i z tego związku urodził się Bartosz Korkozowicz. Ukończyła też zaoczne magisterskie studia rusycystyczne. Jako nauczycielka w Bartoszycach pełniła jednocześnie funkcję powiatowego instruktora metodycznego ds. nauczania języka rosyjskiego; była też kierowniczką internatu LO w Bartoszycach.

Po likwidacji Liceum Pedagogicznego dla Wychowawczyń Przedszkoli z dniem 31 sierpnia 1962 roku Państwo Korkozowiczowie przeprowadzili się do Ostródy i tam podjęli pracę w szkolnictwie. Teresa Korkozowicz w latach 1962–1970 była nauczycielką języka rosyjskiego w ostródzkim Studium Nauczycielskim, a z chwilą zamknięcia tej placówki – od 1971 do listopada 1990 znalazła zatrudnienie w Liceum Ogólnokształcącym w Ostródzie.

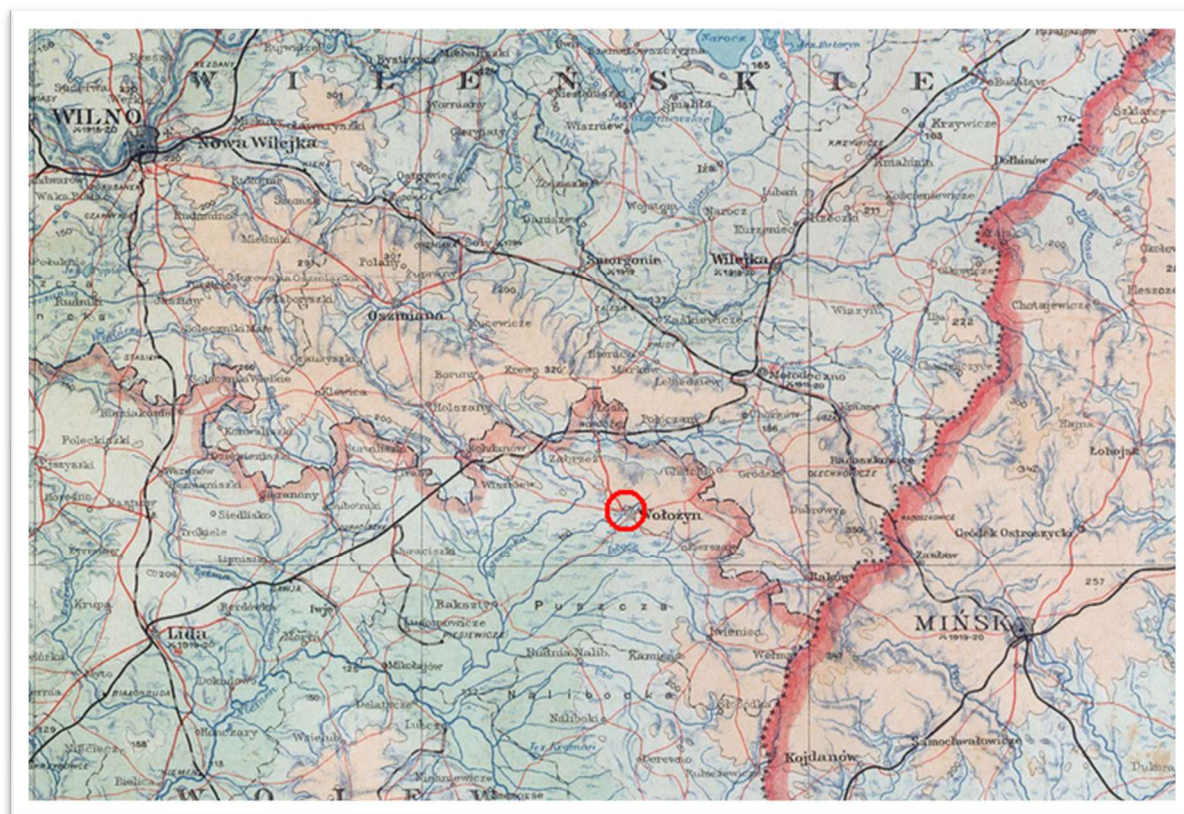
W pamięci Rodziny Korkozowiczów zapisała się Ona jako osoba bezkonfliktowa, pogodna, życzliwa ludziom i wyrozumiała wobec uczniów oraz wychowanków internatu. Była też pierwszą czytelniczką i krytykiem publikacji Jerzego Korkozowicza. Profesor Teresa Korkozowicz zmarła po ciężkiej chorobie w wieku 63 lat w niedzielę 11 listopada 1990 roku w Ostródzie. Została pochowana na tamtejszym

⁷ Na pieczętkach szkoły z tamtego okresu znajduje się napis w otoku „Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych”, a w umowie o pracę – „Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących”.

cmentarzu komunalnym przy ul. Bolesława Chrobrego (kwatera 3, rząd 6, numer grobu 16).

ANEKS FOTOGRAFICZNY⁸

MIEJSCE URODZENIA

**Ryc. 1. Miejsce urodzenia Teresy Lubeckiej na mapie II RP:
miasto Wołozyn, gmina Wołozyn, powiat wołożyński, województwo nowogródzkie.**

Źródło: <https://www.kami.net.pl/kresy/> (12 XI 2024)

⁸ Ryciny bez podanego źródła pochodzą z archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie.

Z ŻYCIA SZKOŁY

Ryc. 2. Widok na budynek szkoły, w której w latach 1946–1970 funkcjonowały m.in. Szkoła Podstawowa nr 1 oraz Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (Pracujących). Tutaj w latach 1950–1951 nauczwała Teresa Lubecka. Szczytno, ul. Jana Kasprowicza 1.

Szczytno, dnia 31.8. 1950 r.

Obywatel(ka)

Teresa Lubecka

nauczycielka kontraktowa

w Szczytnie

Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych

w Szczytnie

(nazwa szkoły lub instytucji)

Powołuje Obywatela(kę) za Jego (Jej) zgodą do pracy w

na okres od dnia 1 września 1950 roku do dnia 31 sierpnia 1951 roku

w charakterze kontraktowego nauczyciela języka rosyjskiego

na warunkach określonych w umowie wzorcowej drukowanej w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24.X. 1947 r. Nr I Pers. 33731/47 w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 275) a w szczególności:

1) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze 8 godzin tygodniowo języka rosyjskiego w okresie (półroczna, semestru, trymestru)

2) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze w okresie

3) z obowiązkiem kierowania (szkołą, zakładem) w okresie

4) z wynagrodzeniem miesięcznym równającym się uposażeniu grupy funkcjonariuszów państwowych wraz z dodatkami do uposażenia przysługującymi mianowanym

5) z wynagrodzeniem za godziny w wysokości zł miesięcznie za jedną godzinę tygodniowo,

6) z wynagrodzeniem dodatkowym równającym się

7) z zastrzeżeniem rozwiązania umowy, gdyby Prez. W.R.N. Wydz. Oświaty w Olsztynie (Ministerstwo, Kuratorium) umowy nie zatwierdziło, przy czym w tym wypadku rozwiązanie umowy nastąpi z końcem miesiąca, w którym Obywatel(ka) zostanie zawiadomiony o decyzji Prez. Wojew. Rady Narodowej (Ministerstwa, Kuratorium)

Wydział Oświaty w Olsztynie

W celu objęcia obowiązków służbowych zgłosi się Obywatel(ka) u dyrektora Państwowego Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w Szczytnie.

(dyrektora szkoły)

p.o. Dyrektora

Podpis

/mgr Jerzy Korkozowicz/

Teresa Lubecka

/Teresa Lubecka/

Wywołanie do pracy Min. Ośw. wz. 275

PZWS C.483 VIII/48 180 000

PAŃSTW. LICEUM OGÓLNOKSZT. DLA DOROSŁYCH W SZCZYTNIE

Ryc. 3. Umowa o pracę z 31 VIII 1950 na nauczanie języka rosyjskiego w Państwowym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (Pracujących) w Szczytnie.

Ryc. 4. Profesorowie Piotr Wiśniewski (pośrodku) i Teresa Lubecka (po lewej ręce Piotra Wiśniewskiego, w czarnym płaszczu) w otoczeniu uczniów kl. XIa Państwowego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych (Pracujących) w Szczytnie w r. szk. 1950/1951.

Ryc. 5. Grono pedagogiczne i uczennice Państwowego Liceum Pedagogicznego dla Wychowawczyń Przedszkoli w Szczytnie (1952?). Zdjęcie przed budynkiem szkoły przy ul. J. Kasprowicza 1.

Źródło: Archiwum rodzinne Państwa Ossowskich

Ryc. 6. Wykadrowane ujęcie grona pedagogicznego Państwowego Liceum Pedagogicznego dla Wychowawczyń Przedszkoli w Szczytnie.

Od dołu: w pierwszym rzędzie w czarnej sukience – Teresa Lubecka. Za prawym jej ramieniem stoi Maria Korkozowicz.

W trzecim rzędzie pierwszy z lewej – Edwin Ossowski, drugi – Edmund Staniszewski.

W czwartym rzędzie pierwsza z lewej – Sabina Mesojed.

W piątym rzędzie pośrodku – Roman Chromiński.

Źródło: Archiwum rodzinne Państwa Ossowskich

Ryc. 7. Grono pedagogiczne i uczennice Państwowego Liceum Pedagogicznego dla Wychowawczyń Przedszkoli w Szczytnie (1952?).

W górnym rzędzie pierwszy z lewej – Edwin Ossowski.

W trzecim rzędzie od dołu czwarty z lewej – Piotr Wiśniewski, piąta – Teresa Lubecka (?), pierwszy z prawej – Edmund Staniszewski.

W drugim rzędzie z dołu pierwsza z prawej – Sabina Mesojed.

W pierwszym rzędzie trzecia z lewej – Bronisława Pawlikowska (po mężu Kozaczuk, w przyszłości – polonistka szczycieńskiego LO).

Źródło: Archiwum rodzinne Państwa Ossowskich

Ryc. 8. Wykadrowane ujęcie grona pedagogicznego i uczennic Państwowego Liceum Pedagogicznego dla Wychowawczyń Przedszkoli w Szczecinie (1952?).

W górnym rzędzie pierwszy z lewej – Edwin Ossowski.

W trzecim rzędzie od dołu trzeci z lewej – Piotr Wiśniewski, czwarta – Teresa Lubecka (?), pierwszy z prawej – Edmund Staniszewski.

W drugim rzędzie z dołu pierwsza z prawej – Sabina Mesojed.

W pierwszym rzędzie pierwsza z lewej – Bronisława Pawlikowska (po mężu Kozaczuk, w przyszłości – polonistka szczecińskiego LO).

Źródło: Archiwum rodzinne Państwa Ossowskich

Ryc. 9. Zabawa choinkowa w Liceum Pedagogicznym dla Wychowawczyń Przedszkoli w Bartoszycach (1955). W górnym rzędzie druga z lewej – prof. Teresa Korkozowicz.

Źródło: https://zbioryspoleczne.pl/dokumenty/PL_2054_010_0007_0002 (11 XI 2024)

Ryc. 10. Prof. Barbara Serkes, dyrektorka Liceum Pedagogicznego dla Wychowawczyń Przedszkoli w Bartoszycach (pośrodku) w otoczeniu nauczycieli swojej szkoły. Druga z lewej – rusycystka Teresa Korkozowicz, trzecia – polonistka Jadwiga Waclawska (1957).

Źródło: https://zbioryspoleczne.pl/dokumenty/PL_2054_010_0007_0004 (11 XI 2024)

Ryc. 11. Wykadrowane ujęcie prof. Teresy Korcozowicz z ryc. 10.

RODZINA

Ryc. 12. Jerzy Korkozowicz w mundurze podporucznika artylerii WP (1945).

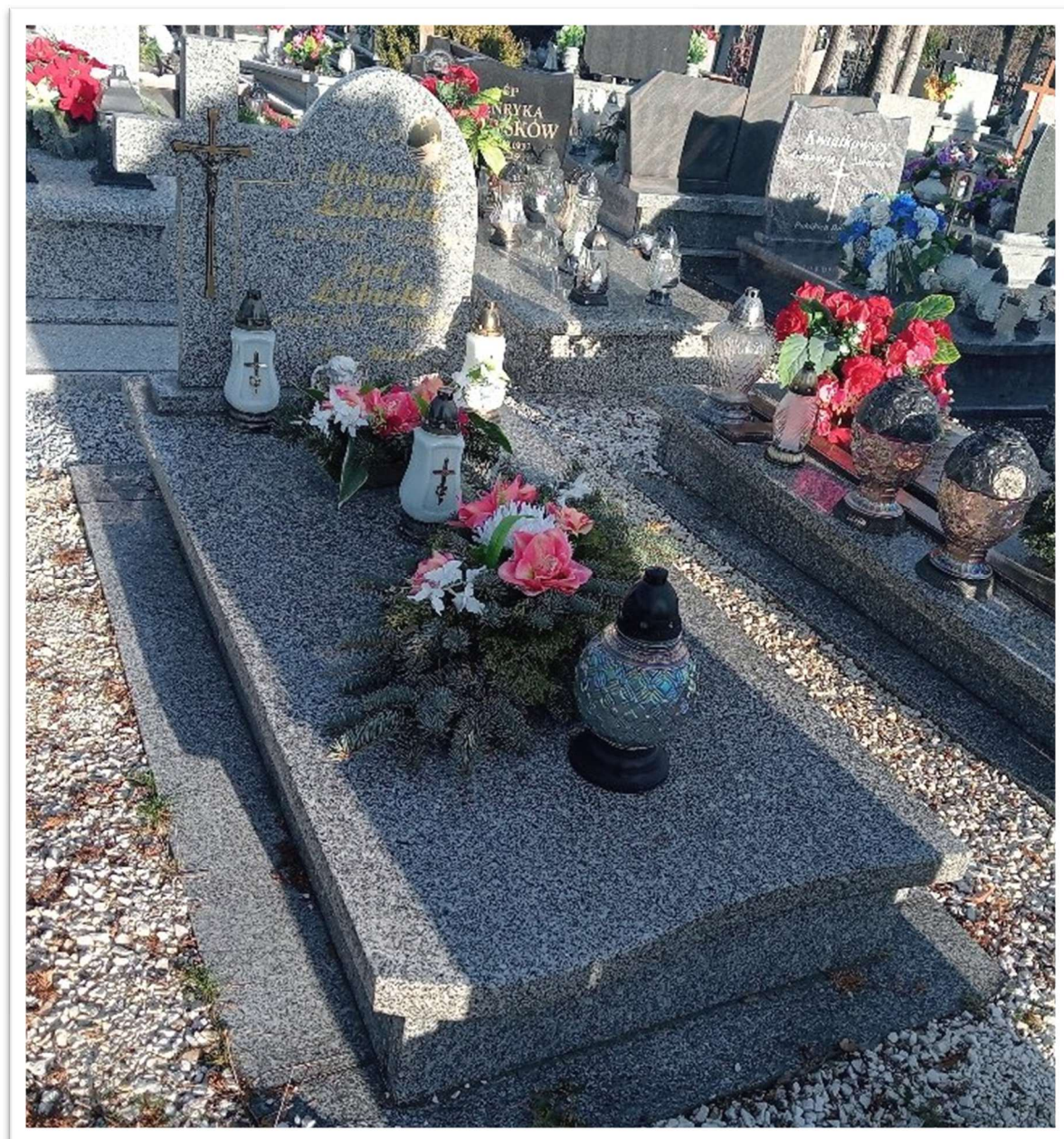
Źródło: Archiwum prywatne Doroty Korkozowicz

MIEJSCE ZAMIESZKANIA

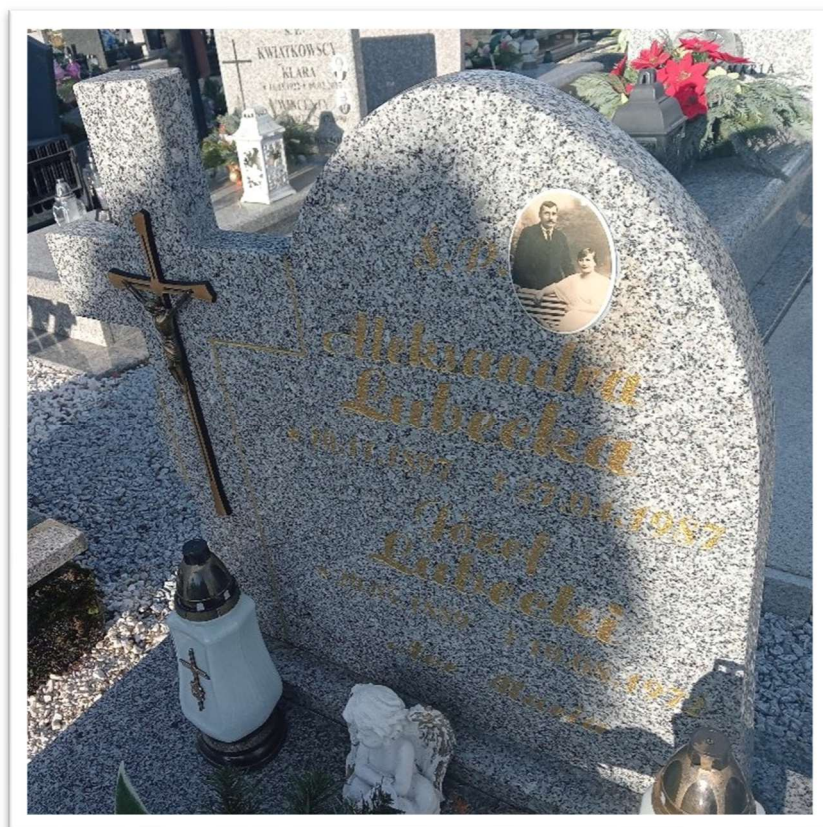
Ryc. 13. Budynek mieszkalny przy ul. Drwęckiej 2A. Przylega on do gmachu Liceum Ogólnokształcącego nr 1 im. Jana Bażyńskiego w Ostródzie, w którym do 1993 roku nauczał Jerzy Józef Korkozowicz.

MIEJSCE SPOCZYNKU

Ryc. 14. Mogiła Aleksandry i Józefa Lubeckich na cmentarzu komunalnym w Olszynie Lubańskiej.

Źródło: <https://olszyna.grobonet.com/grobonet/start.php?id=detale&idg=3809> (10 I 2025)

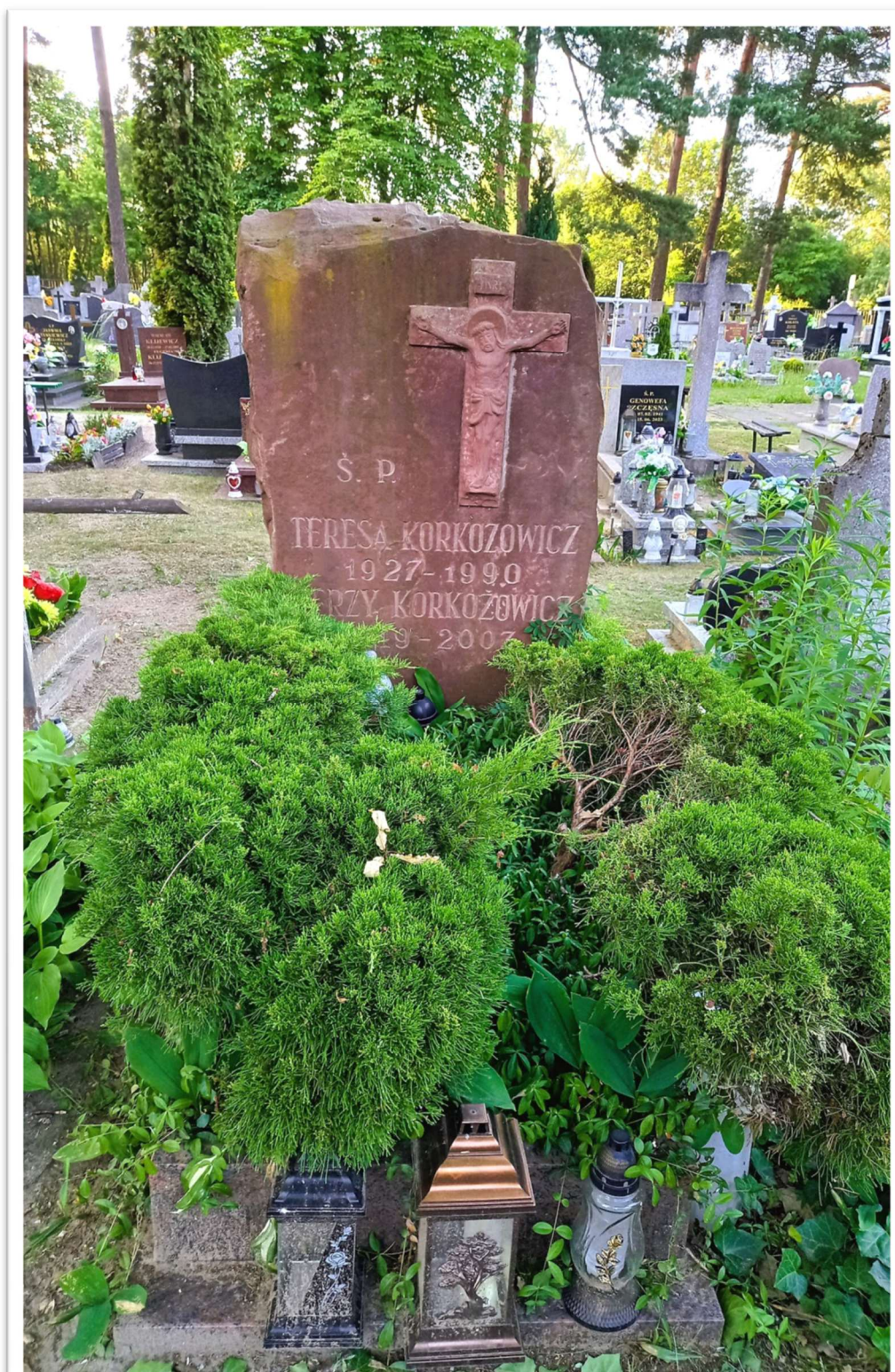
Ryc. 15. Płyta inskrypcyjna na mogile Aleksandry i Józefa Lubeckich.

Źródło: <https://olszyna.grobonet.com/grobonet/start.php?id=detale&idg=3809> (10 I 2025)

Ryc. 16. Portret Aleksandry i Józefa Lubeckich na tablicy inskrypcyjnej.

Źródło: <https://olszyna.grobonet.com/grobonet/start.php?id=detale&idg=3809> (10 I 2025)

Ryc. 17. Mogiła Teresy i Jerzego Korkozowiczów na cmentarzu komunalnym w Ostródzie (2024).

Autor fotografii: Irena Dobrylko

Ryc. 18. Tablica inskrypcyjna na mogile Teresy i Jerzego Korkozowiczów (2024).

Autor fotografii: Irena Dobrylko

*Tekst autoryzowała Pani Dorota Korkozowicz
Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Irena Dobrylko
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*